

ACTIVIDADES

MOSTRA ARTÍSTICA ¡OLLO AO LIXO!

Desde outubro pasado está en xira por distintas localidades do país a exposición ¡Olló ao Lixo! organizada por ADEGA, e que recolle obras de pintores, escultores, humoristas, poetas e outros criadores. Cunha grande diversidade, o fio conductor da mostra é o lixo: todas as obras fan referencia aos residuos, sexa pola problemática que abordan, ou sexa porque na súa confección se utilizan materiais recuperados do lixo e reutilizados. Até o de hoxe, a mostra contou coa colaboración dos concellos de A Coruña, Ferrol, Oleiros e Santiago (localidades nas que xa foi exposta), xuntamente con outras entidades, e a colaboración especial de Xurxo Souto, Xaquín Marín e Marilar Aleixandre. Entre as localidades de próxima exposición están Ourense, O Carballiño, Muros, Lugo, Viveiro, Fene ou Betanzos.

Unha maioría das obras foron cedidas polos seus autores á ADEGA, e están a venda coa finalidade de acadar fondos para os gastos da exposición e outras actividades de educación ambiental. Precisamente, este é o obxectivo último desta mostra: por de manifesto o problema ambiental do lixo, e chamar a atención sobre o potencial de recuperación e aproveitamento dos materiais de refugallo, nesta ocasión mediante un soporte novedoso e a colaboración de mais de medio-cento de artistas galegos/as.

ENCUNTROS DE AMANTES DO LIXO

Os I Encuentros Ibéricos (XIV Estatais) de Amantes do Lixo reuniron en Compostela do 4 ao 7 de decembro a unha vintena de colectivos ecoloxistas e grupos recuperadores, procedentes fundamentalmente dos Países Cataláns, Albacete, Euskalherria, Asturias e Galiza, estando presente ademais o grupo Quercus de Portugal. A pesar das datas pouco adecuadas (longa ponte aproveitada para unhas pequenas vacacións), a asistencia superou as 60 persoas. Ao longo dos encontros fixo-se un repaso a situación da xestión do lixo, especialmente aos modelos de recollida selectiva que

van empregar os diferentes planos en marcha na Galiza, así como a incidencia da Lei de Envases, para o que contamos coa experiencia de Córdoba que xa asinou o convenio con ECO-EMBÈS. A necesidade e conveniencia de elaborar compost de calidade, a elección de modelos de recollida selectiva simples e efectivos, e o rexeitamento á incineración son algunhas das conclusións que noutra ocasión poderemos presentar en maior detalle. Recoñeceu-se a labor realizada pola Mancomunidade do Morrazo, tanto na elaboración de materiais didácticos de apoio á campaña de divulgación do plano como ao enfoque desta.

Alíás, analisou-se a situación dos grupos recuperadores e a súa incidencia social. No entorno de Amantes do Lixo coordinan-se máis de medio-cento de grupos recuperadores, dos que unha parte forma AERES (Asociación de Recuperadores e Emprego Social). Segundo un estudo, 19 destes grupos que contestaron a enquisa, dan traballo a unhas 500 persoas, moitas delas con problemas de minusvalía (reinserción laboral), e distribúen en salários máis do 65% da facturación que obteñen. Consituen sen dúbida un importante exemplo de economía social e solidaria. Da Galiza, contamos coa participación de COREGAL, Cooperativa de Reciclaxe de Galiza, creada pola Confederación Galega de Minusválidos.

Outros dos campos de actividade dos grupos recuperadores é a educación ambiental. O debate centrou-se en como enfocar o R de Redución, que desde xá debe pasar a ser o R prioritario, xa que até o de hoxe estas actividades estiveron máis centradas no R de Reciclaxe. No seo de Amantes existe unha Comisión de EA que continuará o seu traballo ao longo do ano.

As ponencias presentadas, así como as conclusións dos debates, poden-se conseguir no local de ADEGA. Para rematar, temos que denunciar a actitude da Conselleira de Medio Ambiente, cuxo Centro de Información e Tecnoloxía Ambiental, dirixido por Juan Casares Long e responsable de temas como a educación ambiental, negoulle á estas xornadas o carácter de "interese ambiental" en base a consideracións como que o título das conferencias non era o ade-

cuado ao seu contido. ADEGA ten acadado este recoñecemento para todas as solicitudes feitas con anterioridade á creación da Consellería de Medio Ambiente.

DENUNCIA

SOBRE A EFICIENCIA DA CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE

Coa idea de recordar que é moito o que aínda nos queda por facer polo medio ambiente deste país, reproducimos a resposta da Consellería de Medio Ambiente a respecto dunha denuncia de tala de carballos centenarios prevista na Fraga do Rei e Campo da Feira de Arzúa: "Habéndose recibido nesta Delegación Provincial denuncia formulada por vostede respecto dunha posible tala de carballos, pregámoslle que no caso de que esta se produza, nos comunique os datos identificativos do autor da mesma, xa que son imprescindibles para proceder a apertura do posible expediente sancionador".

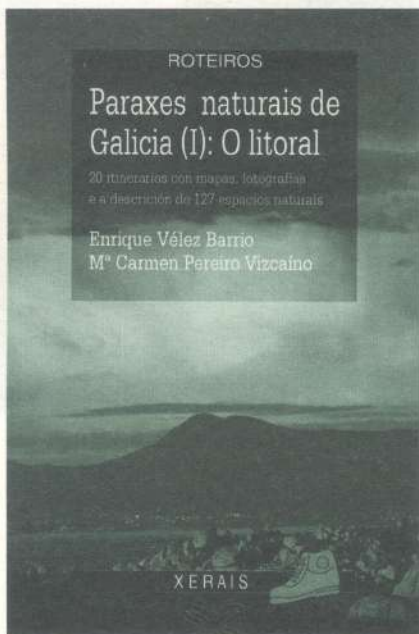
Cónstanos que a persoa denunciante volveu a dirixirse a Medio Ambiente amosando o seu abraio perante tal resposta, pero ignoramos se Medio Ambiente lle contestou á súa vez. En todo caso, xa tiña evidenciado que a prevención das agresións non era o seu, nin siquer a nivel formal: non manifesta vontade de evitar a tala, senon que agarda a que se produza para logo actuar; non promete investigar -e a vixilancia ambiental é unha das súas obrigas- senon que pide á denunciante que o faga ela e que comunique o nome do "agresor" ¿Para iso se creou unha Consellería de Medio Ambiente e se proveeu de orzamento -cartos públicos- para protexer e conservar o contorno? ¿Enténdese que os valores naturais se conservan con só sancionar agresións, mesmo cando estas son irreversibles? ¿E ten que ser a cidadanía a que se ocupe de identificar ós agresores e de comunicalos, como se cada quen fose un policía?

A xulgar pola actitude amosada, diríase que os nosos gobernantes non pasaron de aprender a primeira lección: que había que crear unha Consellería de Medio Ambiente. ¿Para cando deixan as de exercer unha protección efectiva do medio ambiente galego?

LIVROS

PARAXES NATURAIS DE GALICIA (I): O LITORAL

E. Vélez Barrio e M. C. Pereiro
Vizcaíno
Ed. Xerais de Galicia. Vigo, 1998

Despois de "As montañas de Galicia", un interesante libro de roteiros, Vélez Barrio e Pereiro

Vizcaíno ofrécennos, de novo a través de Edicións Xerais -na súa colección Montes e Fontes-, cumprida información sobre 263 paraxes naturais de Galicia. O primeiro dos dous volumes de que consta a obra está adicado ós do litoral: polas súas 280 páxinas pasan 127 espazos, agrupados en 20 itinerarios que se inician no Sur ("Do Miño a Baiona") e rematan no extremo occidental da costa lucense, pasando polas Illas Atlánticas, a Costa da Morte, Cabo Ortegal..., adentrándose en ocasións para falar do Pico Sacro, A Espenuca ou a Depresión das Pontes.

Cada itinerario preséntase cun mapa do percorrido e unha descripción do conxunto. De cada paraxe, das que no encabezamento se indica con símbolos o modo de acceder a elas (a pé, en coche, en bici) descríbense os aspectos máis salientables (características xeolóxicas, botánicas, faunísticas, ecolóxicas...), a súa situación xeográfica e as vías de acceso. A xeito de complemento, cada itinerario inclúe un texto de dous páxinas con el relacionado; e así, salpicados polos bloques das paraxes, en páxinas claramente dife-

renciadas do resto dos contidos, o mesmo se atopa información relativa ós primeiros poboadores, que ás plantas de medios húmidos, ás placas corticais e ós procesos oroxénicos ou ós mariscos, por citar algunhas das 20 temáticas tratadas no libro.

A parte da abondosa fotografía a toda cor, conta o libro cun apéndice de direccións e teléfonos de interese para actividades alternativas na natureza, así como unha relación de nomes científicos das especies citadas na obra. E, ademais do índice xeral, contén un índice temático das paraxes que sen dúbida facilita determinados usos específicos.

A introducción fala da privilegiada natureza de Galicia e da falta dunha protección eficaz que poña freo as fortes agresións que está sufrindo e que provocan cambios tan importantes que "convर्टen calquera libro da natureza na testemuña dun pasado esplendor". Que non sexa así, din, "en parte, depende de ti".

E desde CERNA esperamos e desexamos que o libro contribúa a mellorar o coñecemento e a incrementar o compromiso coa conservación do noso medio natural.

ENCRUCILLADO

Solucións ao número anterior (Cerna 24-25). Horizontais: 1. ANAGNÓRISE, 2. MARZO-ALE, 3. I-E-ENZIMA, 4. NAN-COMIC, 5. OLGA-NINO, 6. ALAB-MATAR, 7. CERES-A-D, 8. IT-M-U-DOE, 9. DÓLAR-RODO, 10. OB-EVA-IN.

HORIZONTALAIS.- 1. Encargado dun arquivo 2. Posesivo. Ao revés, relacionado coa espalda 3. Brillante, destacado. Cociñe 4. Ao revés, que aínda mama. Consoante. Contracción dunha preposición máis artigo 5. Cincocentos. Principia, comeza. Cincocentos, outravolta 6. Ao revés, a el van os bos, se Deus quer. Ao revés, non cociñada. Vocal de abertura mínima 7. Querer. Ao revés, acredito 8. Afirmación categórica. Ao revés, corte de pelo peculiar que se practica en certas ordes relixiosas 9. Palabras ou expresións consideradas malsoantes. Parte do esqueleto 10. Manuscrito antigo, enrolado arredor dun pau. Sociedade anónima.

VERTICAIS.-1. Froito seco, en plural. Consoante 2. Firme, duro. Propago polas ondas 3. Ciencia que estuda as transformacións, combinacións e accións recíprocas das substancias. Prefixo árabe, moi presente na toponimia ibérica 4. Vocal de abertura mínima. Extremidade superior. Tipo de embarcación tradicional. 5. Nome propio, aplicábel indistintamente a varón ou femia, usado por unha coñecida revista cristiá galega. Ao revés, forma medieval da palabra "maior" 6. Lugar en que a auga cubre pouco e permite o paso. Quen o ten, ten medo. Empregue, utilice 7. Ao revés, voz das ovelas. Andar a eles non resolve os conflitos de Euzkadi ou Irlanda 8. Ao revés, siglas dunha organización independentista galega. Sinais, xesticulacións 9. Natural dunha nación integrada na antiga Unión Soviética. Flor 10. Instalación para o transporte de petróleo e derivados.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2				■						
3							■			
4						■		■		
5	■								■	
6				■					■	
7					■	■				
8			■							
9	■						■			
10										■